

Тема: Втрачене покоління. Особливості поетики й стилю Е. Хемінгуея

Мета уроку: розглянути поняття «втрачене покоління», особливості його поетики і стилю на прикладі оповідання «Там, де світло і чисто»; вдосконалювати навички аналізу та інтерпретації художнього тексту; виховувати повагу до активної життєвої позиції американського письменника.

розширити та активізувати лексичний запас учнів; вчити учнів декламувати англійську прозу; розвивати мовленнєву компетенцію учнів; виховувати інтерес до американської літератури.

Обладнання: портрет Е. Хемінгуея, презентація, ілюстрації учнів до оповідання «Там, де світло і чисто», фрагменти фільму «Там, где свет».

Кожна людина – це неповторний світ.
Під кожною могильною плитою – світова історія.
Г. Гейне

Зміст уроку

I. Організаційний момент

II. Актуалізація опорних знань

На минулому уроці ми з вами розглянули біографію американського письменника Е. Хемінгуея. Давайте перевіримо наші знання.

Приєм «Спіймай помилку»

Перевірити знання щодо біографії Е. Хемінгуея.

1. Роки життя Хемінгуея 1889-1961. (1899-1961).
2. Після закінчення школи в 1917 р. письменник вступає до Оксфордського університету. (Відмовляється продовжувати навчання й заявляє, що мріє потрапити на фронт Першої світової війни).
3. Е. Хемінгуей працював в газеті «Стар».
4. На італо-австрійський фронт автор зразу потрапив рядовим солдатом. (Спочатку вступив до Червоного Хреста, а потім потрапив як водій санітарної дружини).
5. Після війни працював кореспондентом у Парижі.
6. Справжній успіх прийшов до письменника після публікації книги «У наш час» (1924). («І сходить сонце» («Фієста»), 1926).
7. Епіграфом до роману «Прощавай, зброе!» (1929) стала репліка «Ви всі – втрачена генерація» з оповідки Г. Стайн. («І сходить сонце» («Фієста»), 1926).
8. Враження від Громадянської війни в Іспанії в середині 1930-х років знайшли відбиток в романі «По кому подзвін» (1940).
9. Після Другої світової війни Е. Хемінгуей переїхав на Кубу.
10. Пулітцерівську премію письменник отримує в 1953 р. за твір «П'ята колона». («Старий і море»).
11. Е. Хемінгуея нагороджено було Нобелівською премією за твір «Прощавай, зброе!». (Ні, в цілому за творчість, але вагомим внеском для рішення стала повість «Старий і море»).

III. Мотивація навчальної діяльності учнів

Кожна людина - це індивідуальність, неповторність, і ми маємо вчитися цінувати один одного. З точки зору етики право називатися людиною ще треба заслужити. Адже людині притаманна здатність мислити, контролювати свою силу, обирати спосіб життя. Саме можливість самостійно робити вибір вирізняє людину з-поміж усіх інших живих створінь на планеті.

Людина сама створює свої ідеали та формує свою особистість. Вона добровільно обирає, якою їй бути. Тож ким має бути людина, щоб виправдати своє горде звання? Чи

має вона досягати вершин у всьому, за що береться, бути "володарем світу"? Чи задля цього вона має проявляти свої найкращі якості - здатність до співчуття, прагнення єдності, справедливості, жити мирно та допомагати іншим?

IV. Оголошення теми й мети уроку

V. Сприйняття і засвоєння навчального матеріалу

1. Слово вчителя зарубіжної літератури

Якою б за кількістю жертв та масштабами руйнувань не була війна, вона залишає страшний, вогняний слід у людських душах.

Писати про війну можна, дивлячись на неї очима історика, генерала або – очима рядового. Письменники зображували її саме так – очима солдата, окремої людини, звичайної, що не заглиблювалась у філософію, але й не була обмеженою, очима тих, хто на своїх плечах виніс неймовірні труднощі воєнних років. Хто ж ці письменники, які бачили у війні велику трагедію людства, письменники, яких цікавила людина, її страждання, муки, обпалена душа.

2. Повідомлення учня про «втрачене покоління»

Е.Хемінгуей ввів у літературу поняття "втрачене покоління".

Трагічний досвід Першої світової війни по-своєму передали у творах ті письменники, які прийшли на війну молодими, сповненими надій, а повернулися із зруйнованими, знищеними старими ідеалами, не набувши нових. Ці письменники-антифашисти розповіли читачам про біль втрат, про відчай людей під час Першої світової війни. Їхні твори увійшли до літератури "втраченого покоління", що з'явилась у 20-30-х роках ХХ ст., майже через десятиріччя після її закінчення.

Відомо, що термін "втрачене покоління" ввійшов у широкий вжиток з легкої руки Ернеста Хемінгуея. Людиною "втраченого покоління" власник паризького гаража назвав свого механіка, колишнього солдата, який вчасно не відремонтував машину письменниці Гертруди Стайн. Вона надала цим словам ширшого значення і сказала Хемінгуєєві, що прийшов з нею в гараж: "І що то всі за люди, ви, молодь! Минуле ви ненавидите, сучасне - зневажаєте, а до майбутнього вам байдуже! Усі ви - втрачене покоління". А Хемінгуей використав цей афоризм як епіграф до роману "Фієста" (1926 р.)

Тему "втраченого покоління" розкрили у своїх творах англієць Р. Олдінгтон "Смерть героя" (1929), Е. Хемінгуей "У наш час" (1925), "Фієста" (1926), "Прощавай, зброє", Е. М. Ремарк "На західному фронті без змін" (1929), "Повернення" (1931), "Три товариші" (1938).

Це були різні люди за своїм соціальним положенням і особистою долею. Загальним для них стало світовідчуття, заперечення війни і мілітаризму, на жаль, вони не мали надії на можливе краще життя.

Письменники засудили війну, створили яскраві образи молодих людей, які були духовно і фізично покалічені війною. Кохання, фронтова дружба, забуття - ось що вони протиставляли війні. Однак це був ілюзорний підхід, а звідси песимізм, усвідомлення безглуздя життя. Усі вони не займались дослідженням характеру війни, причин, з'ясуванням фактів - їх цікавила доля молодого покоління, що стало "втраченою генерацією" для людства; історія душевних потрясінь, які викликала в серцях цих людей війна. Разом з вірою учасники війни втратили і надію.

Передусім така зневіра стосувалася образу повоєнного світу. І через те, що юнаки навчилися бачити й розпізнавати істину, і через те, що змінився, деградував сам світ. І ось що ще знаменне: настрої "втраченого покоління" не були пов'язані з приналежністю до переможців чи переможених. Усі вони зазнали поразки - не від ворожої армії, а від життя як такого. Неправдиво почали звучати слова "священний", "славний", "жертва". Те, що здавалося стійким і незмінним - культура, гуманізм, розум, наука, індивідуальна свобода особистості - розвалилося, як картковий будинок, обернулося пустотою.

Характерні риси романів "втраченого покоління":

о Письменники розмірковували не так про саму війну, її причини і перебіг подій, а про те, що війна коїть з людиною.

о Проза письменників засвідчила, що людина, яка опинилася на фронті, призвичаїлася до війни, як до щоденності. Людина на війні стала її часткою, "гарматним м'ясом".

о Ті персонажі, які пройшли через війну, зіткнулися з єдиною істиною смерті, втратили "звичні істини". Вони почали болісно реагувати на фальш, лицемірство суспільства, прагнули створити власні аксіоми життя.

о Чоловіча дружба, загартована війною, залишалася для них тим найкращим, найдосконалішим, справжнім, що могла бути в людському житті у повоєнний час.

Е. М. Ремарк вустами свого героя Пауля Боймера так характеризував це покоління: *"Ми вже не молодь. Ми вже не хочемо завойовувати світ. Ми втікачі. Тікаємо від самих себе. Від свого життя. Нам було лише 18 років, ми тільки починали любити життя і світ, а нам довелося стріляти в них. Перший снаряд влучив у наше серце. Нас відрізало від справжньої діяльності, від прагнень, від процесу. Ми вже не віримо в них: ми віримо у війну"*.

Література «втраченого покоління»

(1920 – 1930)

Доля колишніх солдатів Першої світової

«втрачена генерація» (Гертруда Стайн)

Письменники: Е.М.Ремарк, Е.Хемінгуей, С.Фіцджеральд, У.Фолкнер

Пафос – песимістичний.

Герої – глибоке розчарування в моральних цінностях. Внутрішнє спустошення.

Головна тема – самотність людини, втрата віри і сенсу буття

Ідея – протест проти поетизованого і героїзованого зображення війни.

3. Слово вчителя зарубіжної літератури

Опорно-логічна схема оповідання «Там, де світло і чисто»

(англ. «A Clean, Well-Lighted Place»)

Рік написання: 1926.

Назва збірки: «Переможець не отримує нічого» (1933).

Місце дії: кафе, вулиця, бар, дім старого офіціанта.

Головні герої: старий чоловік, старий офіціант, молодий офіціант.

1. Коротко перекажіть прочитане.
2. Які теми порушує автор в оповіданні?
2. Які герої протиставляються? У чому це проявляється?
2. Чи є схожість між героями?
3. Для чого автор водить другорядних героїв (солдат і дівчина)?
4. Які моменти вказують на те, що автор зображує «втрачене покоління»?

Впродовж свого творчого життя письменник зазнав різного ставлення і читачів, і критиків: від пишних хвалебних відгуків до нищівної оцінки написаних ним творів. Але обираючи свій шлях, Хемінгуей у романах, повістях намагався відобразити проблеми століття й прагнув знайти свої відповіді на гострі питання сучасності. Він не тільки зумів прищепити читачеві свій погляд на життя, але й самотутністю художнього стилю вплинув на розвиток американської прози. Спробуємо розібратися і побачити це на власні очі, досліджуючи оповідання «Там, де світло і чисто» мовою оригіналу.

4. Слово вчителя англійської мови. Робота з текстом на мовному рівні

T : Good morning, my dear friends. I'm glad to see you here. As you understood, it's high time to speak English. Today we will speak about an outstanding person-Ernest Hemingway and his story "A Clean, Well-Lighted Place" (1926). As you know he wrote in laconic and rich style. A small planet is named in his honour. And many of his books are considered to be the classics of American literature. Let's refresh our memory about some facts from the biography of E.Hemingway. Can you tell me some words about it?

P :

T: As you have already told he was on the front in Spain. And how do you think if it could have influenced his creative work?

(Pupils agree)

T : Yes, you are right. There are a lot of words in our story of Spain origin. Such as: half a pesta, nada y pues nada, "otro loco mas", copita, bodegas .

Do you know what is **pesta**? A pesta is a currency unit in Spain.

Naday pues nada means "nothing and again nothing".

"Otro loco mas" means "another crazy person"

Copita is a small glass.

Bodegas is a winery.

T: Did you notice that the author used a conversational vocabulary and simple sentences. Such as: "Another brandy."

"You'll be drunk."

"Why."

"Fear for his soul."

"He's got plenty."

"I want to go home and into bed." Can you tell me what was the reason of it?

P :

T : Yes , you are right. It proves his laconic style. If you remember Ernest Hemingway was a journalist and it explains much.

T : Now I want you to take texts and try to characterize the main heroes. It's a pair work. The first row will characterize the old man, the second row will describe the old waiter, and the third is going to describe the young waiter.

(Pupils' group work.)

T : As you have noticed, the author didn't give the description of the characters but he shows it through some elements.

V. Підсумки уроку

1. Інтерактивна вправа «Мікрофон»

Продовжте речення:

Оповідання «Там, де світло і чисто» відноситься до втраченого покоління...

Індивідуальні особливості стилю Е. Хемінгуея...

Оповідання «Там, де світло і чисто» справило на мене...

--- Перегляд фрагментів фільму «Там, где свет».

VI. Оцінювання роботи учнів

VII. Домашнє завдання

Прочитати повість «Старий і море». Скласти цитатну характеристику Сантьяго.